

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“

вносити: в Австрії:
на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:

на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висылкою двічі в тиждень 6 до-
ларів або 12 рублів; з висылкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска“. — 3 Русланових пошальмі М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II.
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в паса-
жі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на
попередню засторогу.

Рекламації лише неопечатані
є вільні від порти. — Оповістки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надіслан-
нім“ 40 сот. Подяки і приватні
донесення по 30 сот. від стрічки

„Львівській Бесіді“

(в нагоду п'ядесятиліття естования).

Завтрішнього дня святкувати ме „Львів-
ська Бесіда“ п'ядесятиліття свого естования. І
нема сумніву, що являть ся на с'ім святі ко-
лишні і теперішні члени та що зложать же-
лання „Рускій Бесіді“ також інші рускі това-
риства та інституції.

Основане „Рускої Бесіди“ мало велике
значіння в нашій культурній розвою. Повстала
она тоді, коли завдяки Зубрицькому і Голо-
вацькому холодні вітри зморозили гарні почини
праці Маркіяна Шашкевича, що найшли від-
гомін в перших хвилях „весни народів“, в по-
чаткових річниках „Зорі Галицької“ та в візді
„руських учених“, коли всякими „Ладами“
„Семейними бібліотеками“ затроєно житє га-
лицької України, яка рвала ся до лету та свої
власні діти підняли їй крила.

Основане „Рускої Бесіди“ було протестом
против кертичної роботи москвофілів, а рівно-
часно першим товариством, де могли гуртова-
ти ся для спільної поради всі, що добра і са-
мостійного розвою нашої землі бажали. Осно-
ване „Рускої Бесіди“ приспінило організацій-
ну працю галицької України на полях просвіт-
нім („Просвіта“), науковим (Тов. ім. Шевчен-
ка) та політичним.

Тут реалізовано мрії молоді, тут обго-
ворювано проєкти, тут давано почини до пра-
ці, яка довела до сего, що не домородні Мо-
сквичі, але Українці є рідним чинником в
галицькій землі.

Нині „Львівська Бесіда“ вже того значіння
не має і мати не може. Наше житє розросло
ся в різних напрямках. Повстали десятки то-
варистів та інституцій, що перебрали в свої
руки не одну точку програми „Рускої Бесіди“.
Та всеж таки „Львівська Бесіда“ може бути
гордою зі своєї історії, бо леліяла при собі
людей, яких домородні Москвичі зі всіх усю-
дів викидали, бо давала почин основанню на-
ших товариств, бо у її комнатах рішано і об-
говорювано важні справи, бо тут находила
захист людська думка і праця, бо тут прями-
чували ся не раз цілком даром менше засібні
товариства, бо за почином „Львівської Бесіди“

основано по Галичині десятки провінціональ-
них „Бесід“, що в нашій народній житю від-
гравали важну роль, як перша організаційна
точка, де люди гуртовали ся, єднали ся для
спільної праці.

„Львівська Бесіда“ має ще ту велику за-
слугу, що протягом цілих десятків літ серед
дуже тяжких умов удержувала і удержує ру-
ський театр, важний чинник в нашій народній
житю. І треба подивляти енергію виділь, які
не зражували ся неповодженнями матеріаль-
ного змісту та дбали о розвій і розцвіт ру-
ської сцени.

Одного ще не сповнила „Руська Бесіда“.
Останні роки принесли розв'язання серед укра-
їнського табору. Почала ся поневірка людей,
відсуджоване від заслуг і чести, виключність
і нетерпимість. Не пошановано не раз чужої
гадки і праці. Ми певні, що се хвилює про-
ява, що народний табір зійде ся, що людська
думка і труд будуть пошановані. А до здій-
снення сего може „Львівська Бесіда“ багато
причинити ся. Яких способів уживе она до сеї
ціль, се її річ. Поле вдячне стоїть отвором!
А коли се „Львівська Бесіда“ сповнить, коли
зединить українську громаду, як згуртувала її
п'ядесять літ тому, то буде мати дуже велику
заслугу.

Здійснення сеї гадки бажавмо від серця
„Львівській Бесіді“ в нагоду її п'ядесятиліття!

Частина листу

Високоповажаного професора ві львівській
Університеті,

Якова Федоровича Головацького, до редактора
„Основ“ Білозерського. (30-го січня 1862 р.)

Милый брате—хоть незнакомый,
та все-таки рідний!

— Щоби не в' порожніми руками при-
ходити к' вам, посылаю стишок молодого,
даровитого, півця нашого: *нинішня наша пісня*,
для поміщення, коли ласка, в' нашої часописі.
Нехай в' ваші люди знають, які гарні вірші у
нас в' виголосують.

Поклоніт'ся панові П. Ал. Кулішові і його

*) Перепечатано з петерб. „Основ“ за
липень 1862.

чесьній сопрузі і скажіть имъ, що той сти-
шокъ голошений бувъ при отвореніу нашего
народнѣго касина (клуба) підъ имямъ „Руська
Бесіда“, в' Народнімъ Домі, в' тімъ куті, где,
за ёго буття в' Львові, закладалися хундамен-
ти и звѣтки вінъ взявъ собі на памятку ка-
мінъчикъ. Теперъ нехай би вони, чесьні, по-
бачили розмалѣвані и красно устроєні комна-
ти в' воскованими паркетами, украшені зер-
калами та меблями, освітлені газомъ, — не-
хай би увидѣли зібрану руську братію в' 50
до 100 чоловікъ, якъ вечерами забавляють ся
та бесідують, а все по-руськи, ажъ ся душа
радує! Коби вони могли були прийти на заве-
деніе Бесіди, якъ то красененько виголошали
наші молодці гарні стихи Тараса Шевченка,—
якъ співали хоромъ наші співанки: *Миръ вамъ,
браття! або: я счастливъ! руську матірѣ маю, и
царю русинъ мій отецъ*, гарно, весело ажъ
серце розплавалося, — коби, сердешні, були
приїхали хоть на пробу танцівъ в' Бесіді, або
и на нашъ руський балъ, котрий відбувся 23 го
січня (января) в' редутовій салі на вдвигви-
жу всѣго Львова, — най бы шановний панъ
Кулішъ побачивъ, якъ то гарно по-козацьки
побужралися наші молодці-студенти, та гуляли
в' нашими львовскими красавицами козака
и коломийку, побрызкуючи брызжачами! —
Эхъ! — сказавъ би сердета: „еще не вмерла
козацькая русская мати!“

Нашимъ публичнимъ виступомъ, пока-
зали ми нерадивимъ ворогамъ и недоброже-
лателямъ нашимъ, що Русини суть и живутъ
своєріднимъ життємъ в' древній столиці
руського князя Льва.

НИНІШНЯ НАША ПІСНЯ.

(Стихъ голошений при отвореніу „Руської Бесіди“
в' „Народнімъ Домі“ в' Львові, дня 21 января
1862 г.)

Зхаменіт'ся, будьте люди,
Бо лихо вамъ буде!
Т. Шевченко.

В' котлині гір' городъ лежить,
В' немъ проживає руській рідъ.
Надъ нимъ, якъ бузекъ надъ гніздомъ,
Сидить гора — що лишъ слідомъ
Свідчить, де замокъ Льва стоявъ.
Що в' грузи ся давно роспавъ.

Тому гордійша одъ сестриць,
В' хащахъ не крє своїхъ лицъ,
Но вноситьъ грізное чоло,
Надъ деревину гущъ зело:
Хоть тамъ, де руській мечъ світивъ,
Помірчикъ віху застромивъ.

Підъ віхою старецъ сидить,
В' задумі на городъ глядить,
Леготъ *) му грає в' бородавъ,
В' старімъ знать закипіла кровъ,
Бо раптомъ голову підвівъ,
Вхопивъ за ліру — піснь запівъ:

„Городе славний князя Льва старого!
Чи в' твоємъ лоні нитъ роду давного,
Чи нитъ вже сили, давной руськой сили,
Чи руські діти всі вже у могилі?“

ГОМІНЬ:

„Могилі!“

Чи в' землі руській для руської груди
Нема пристані, всі чужі люди?
Чи руської пісні ніхто не заводить,
Чи руська мати Русинівъ не родить?“

ГОМІНЬ:

„Родить!“

„Чи руські серця в' крицю ся змінили,
Ледомъ на віки груди ся покрили?
Любовъ до свого згасла благородна,
Що ней кипіла руська грудь свободна?“

ГОМІНЬ:

„Холодна!“

„О, руські груди! о, груди зі сталі!
Ви, щосьте дикихъ Татаръ зупиняли,
Чи ось той кремінъ в' грузівъ Льва палати,
Зможе давнѣго ще огню вкрасати?“

**) Леготъ — легкий весняний вітеръ,
буцїмъ-то зефіръ.

Ант. П. Чехов.

ЖАРТ.

(Конець).

Другої днини ранком одержую записоч-
ку: „Коли підете нині санкувати ся, то зай-
дїть за мною. Н.“ І з того дня я починаю з
Наденькою ходити кожного дня санкувати ся
і злітаючи в діл на санках, я кожного дня
виголосую півголосом одні і ті самі слова:

— Я люблю вас, Надю!

Скоро привикає Надя до сеї фрази, як
до вина, або морфіни. Она жити без неї не
може. Правда, летїти з гори, по давньому,
страшно, але тепер вже страх і небезпечність
придають окремого чару словам про любов,
словом, які, по давньому, є загадкою і томлять
душу. Она підозріває все нас двоє: мене і ві-
тер... Хто з двох признає ся їй в любови
она не знає, але їй, очевидно, вже все одно;
з якого би начиня не пити, однаково, лише
щоби бути п'яним.

Якось раз в полудне вибрав ся я санку-
вати ся сам. Змішавшись з товпою, я бачу,
як до гори зближає ся Наденька, як шукає
очима мене... Опісля она несміло йде в гору
по степенях... Страшно їхати одній, о як стра-
шно! Она блїда, як сніг, дрожить, як би йшла
на смерть, она йде, іде, не оглядаючися, рі-
шучо. Она, очевидно, рішила вкінці спробу-
вати: чи буде чути сї чудові, солодкі слова,
коли мене нема? Я бачу, як она, блїда, з о-
твореними зі страху устами, сїдає на санки,
закриває очі, і простившись на віки з зе-
млею, рухає ся з місця... жжж... скриплять
копаниці. Чи чує Наденька сї слова, я не
знаю... Я бачу лише, як она встає з саний
анеможенна, слаба. І видно по її лиці, що она
сама не знає, чи чула она що небудь, чи ні.
Страх, коли она спускала ся в долину, відняв
у неї спосібність чути, відрізняти звуки, ро-
зуміти...

Але ось наступає весняний місяць март.
Сонце стає ласкавійшим. Наша ледяна гора
темніє, тратить св'їй блеск а вкінці тає. Ми
перестаємо санкувати ся. Не почути вже бі-

дній Наденці нікуди тих слів, бо й нікому їх
виголосувати, бо вітру не чути, а я збираю
ся в Петербург — на довго, може й на все.

Якось раз перед від'їздом на два дні
сиджу в сумерку в садку, а від подвіря, в
якім живе Наденька, сей садок відділений ви-
соким плотом з цвоками... Ще досить холо-
дно, під навозом ще сніг, дерева мертві, але
вже пахне весною і укладаючи ся на нічліг
шумно кричать кавки. Я підходжу під пліт і
довго гляджу в щелину. Я бачу, як Наденька
виходить на малі сходи і звертає печальний,
тужний вір на небо. — Весняний вітер дує їй
прямо в блїде, сумне лице... Він нагадує їй
про той вітер, що ревів нам тоді на горі, ко-
ли она чула ті чотири слова і лице в неї стає
сумним, сумним, а по щоці котить ся слеза...
І бідна дівчина простягає обі руки, немов би
просила, щоби той вітер приніс їй ще раз ті
слова. І я, дїждавшись вітру, говорю півго-
лосом:

— Я люблю вас, Надю!

Боже мій, що дїє ся з Наденькою? Она
видає оклик, усміхає ся на ціле лице і про-

тягає на стрічу вітрови руки, урадована, ща-
слива, така гарна...

А я йду складати свої річі...

Було се вже давно. Тепер Наденька вже
замужна і її видали, чи она сама виїшла —
то однаково, за секретаря дворянського уря-
ду опіки і тепер вже у неї трое дїтей. Сего,
як ми разом колисьто ходили санкувати ся і
як вітер доносив до неї слова: „я вас люблю,
Наденька“, не забула, для неї тепер се най-
щасливійший, зворушуючий і прегарний спо-
мин в житю...

А для мене тепер, коли я став старшим,
вже незрозуміло, на що я говорив ті слова,
на що жартував...

Переклав **

Просимо відновити передплату.

В. Адамский Дивани. — Портієри. — Фіранки. — Стори. — Bonne femme. — Матерії мебльові.
Ціни знижені

Львів, Тетель Жоржа

ГОМІНЬ:

„Кресати!“

Ту, як з сну ся пробудив,
Старець на ноги ся схопив,
И тав' глибоко чось зітхнув,
И чось там в' небо споглянув,
Віттак пустився — где? — не знати —
За ним летів гомінь: „Кресати!“

Ой летів громом в' єго слід,
Док не одбився о Бескидъ,
И не затряс'я округ' горами,
И не скипів Дністра водами;
Віттак шибнув гень-гень степомъ,
Та й зупинився надъ Дніпромъ,
Надъ нимъ повисъ, ему співає,
За братню долю споминає.

А батько Дніперъ муркотів,
Звичайно, ось якъ той старий,
То посварить, то чось полає,
То буніть змовкне — продумає.
Въ—кінєць казавъ—бисъ, що згадавъ,
Якъ то колись—то віковатъ,
Якъ то в' него була доля—
Та й та козацька руська воля;
Бо згориживъ чось хребетъ
И заривавъ, що ажъ геть—геть,
У Чорвмъ морі стогне, вріє,
Дума що вей Дніпро боліє.
А тутъ на березі сидить
Старець, що за Дніпромъ глядить,
Леготъ му грає в' бородавъ,
Та й в' немъ знать закипіла кровъ,
Бо вхопивъ ліру, взявъ строїти,
Дніпрові пісню гомоніти:

„Гей, гей, Бескиде! ти мій рідний брате!
Чи жъ не одна насъ породила мати?
Чи жъ не одна насъ до серця тулила,
Слезамі наші тяжкі рани мила?“

БЕСКИДЪ:

„Мила!“

„Чи жъ не одна насъ вчила бесидити,
Та й по—батьківськи Господа славити?
Та не она жъ намъ провадила стиха:
— Держітс'я, купи, не бійтеся лиха!“

БЕСКИДЪ:

— — — „Зтиха!“

„Гей, гей Бескиде! соколе мій милий!
Чи бачишъ, брате, ті сирі могили,
Та чи ти чуєшъ стонъ глухий, тяженький?
— То на світ'є духи просять біленькій!“

БЕСКИДЪ:

„Ой чую, чую ті батьківські клики,
Та й виджу, виджу те свято велике,
Якъ зъ могилъ слава наша йме вставати,
Та й станемъ вкупі долі добувати!“

ДНІПРО:

„Та й станемъ вкупі долі добувати!“

БЕСКИДЪ:

„Чую, якъ звітс'я ажъ по Чорне море
Воздухъ голось якийсь рідний поре:
То Мати кличе на велике свято,
А дітей стало багато, багато!“

ДНІПРО:

„То мати кличе на велике свято,
А дітей стало багато, багато!“
Володиміръ Шаськевичь.

„Руска Бесіда“ а „Народний Дім“.

З нагоди ювілею найстаршого товариства Русинів-народовців буде цікаво пригадати про відносини між „Рускою Бесідою“ а „Народним Домом“, котрі кидають яскраве

світло на поступованє Інституту адвигненого жертвами всего руского народа для єго загального добра, а тепер оберненого на против народні змаганя. Подаємо отже за „Правдою“ з 1873 р. виїмку з статі, котра представляє сї відносини мало відомі сучасному поколінню.

„Правда“ пише в сій справі:

Товариство Руска Бесіда заложено в році 1861. за ініціативою покійного совітника Лавровского в ціли зближеня Львівських Русинів, і для науки і забави, розжило ся з початку дуже гарно. Уміщене в Домі Народнім яко Товариство котре сповняло задачі заміреної Цсарем фундації, обняло воно Русинів всяких поглядів політичних, лучило їх, причинило ся до взаїмної виміни гадок, до взаїмного порозуміння і вирозуміння, до піднесеня народного почутя межи Русинами, а через те до піднесеня загального добра народного. Особливо користною оказалась ся для рускої народности діяльність Бесіди Рускої, від котря тая Бесіда почала уряджати рускі театральні представлення. За уживанє комнат, в котрих Бесіда була уміщена, платив виділ того Товариства, углядяючи, що по при цілях народних Бесіда має також на ціли забаву членів своїх, різними часами різні датки; наконець почато платити 200 зол. в ратах чвертьрічних.

Представлений користний стан Рускої Бесіди не трівав однаков довго. Мало помалу почали численніші наповняти Бесіду люде, котрі ціли, які собі повниткали, уважали висшими над добро народа і Товариства; керівництво Бесіди дістало ся в руки трійки: Ковальского, Павлевича (агента польської народовой поліції в р. 1863, перейшовшого пізніше в ц. російську службу поліцейську) і Кулачковского. — З рускої Бесіди зробила ся русская.

Новий заряд не дуже заходив ся около добра Товариства. — На Бесіді розпочали ся непорядки, — по за те процвітала висока політика; — як се еще і нині видно з тодішних протоколів Бесіди, висилано почетні дипліми заграничним публіцистам, котрі в своїх письмах руску народну честь ногами топтали; дома же відмовляно прийняти в члени найчестнішим Русинам, котрі не хотіли поділяти фантазії згаданої трійки.

Такий порядок не міг на довго норевити ся здорово мислячим членам Бесіди. — Настигли нові вибори (р. 1870.) і високі політики упали при тих виборах. До виділу вибрано знову народовців і людей уміркованих. Бесіда стала знову рускою. Новий народний виділ, котрого уконституованю надармо старав ся перешкодити п. Кулачковский юридичними кручками, взявся знов до заведеня ладу в Бесіді. Позбирано і відновлено театральні декорації, котрі за високих політиків валялися на подвірю Дому Народного повержені на знищенє, уряджено знову народний театр, придбано ліпший репертоар театральний, приведено до ладу інвентар, котрого формальної віддачи годі було допросити ся у відступаючого виділу; чи і що Бесіда кому, або хто Бесіді довжним зіставав з часу правління високих політиків; іменню також не можна було дізнати ся, до коли високі політики платили своїм одномишленникам засідачим в комісії Дому Народного за комнати, в котрих Бесіда була уміщена.

При такому складі річей не позістало новому народному виділові Бесіди ніщо иншого, як платити комісії Дому Народного за комнати Бесіди від того часу, від котрого сей виділ своє урядованє розпочав. Се і зділав виділ Бесіди і одержав на оплачувані квоти належати поквітованя аж по кінєць р. 1872. В текучому році 1873 послав виділ Бесіди управлюючому совітови Дому Народного також так в першм, як і в другім кварталі належитість звичайну, коли же тепер совіт Д. Н. залежистости сїй прийняти ані квітовати не хотів, належисті виділ Бесіди цілу за перше півроче 1873 припадаючу належитість для Дому Народного до судового депозиту.

Р. 1871 завізвала комісія Дому Народного виділ Бесіди до заплати якихсь належистей в квоті 400 зк. походячих з періоду, коли правліне Бесіди ще в руках пп. Коваль-

ского і комп. стояло. — Виділ Бесіди слівив в актах лишених єму через управителів згаданого періоду за датами, котрі пояснили-б згадану претенсію, но не найшовши нічо, що промовляло би за плінностію єї, ухвалив (не зважаючи ні на те, що претенсія тая Дому Нар. до Бесіди, наколи би була і дійсно коли небудъ правно істновала, згасла уже через заставленє узнати і сплатити, наколи комісія Д. Н. подасть тільки більшшї дати зглядом правного титулу і походження єї — і завідомив о тій ухвалі Комісію.

Виділ Б. мусів жадати вясненє, бо-ж инакше не міг би оправдати так значного видатку перед загальним збором свого Товариства; комісія же Д. Н. могла жадані вясненя дуже легко уділити, бо-ж порушена нею претенсія мала по єї власному признаню походити з часу, в котрім декотрі з членів комісії Д. Н. управляли Бесідою. Комісія однаков на місто відповіди виточила против Товариству Бесіди спір авізаційний о відда не комнат зайятих, з речинцем до 1. жовтня 1872. — На авізацію одвітала Бесіда замітаннями, по чім комісія Д. Н. від першої сїй авізації відступила, а внесла другу з речинцем уступлення до кінця року 1871. І на тую другу авізацію одвітала Бесіда замітаннями, в котрих, рівно як в замітах перших виводом можности уміркованим наведено те, що встановиска правничого навести дало ся.

Розпочав ся оттак спір судовий, — викликаний через комісію Д. Н. — Виділ Бесіди, боронячи заступленє ним товариство перед судом, узнавав завсїгда, що спір такий доведе лише до роздорів в рускій Родині, шкодливих для народної справи; — докладав проте всего стараня, щоби справу тую позасудово в дорозі мирній заладати і вислав в тій ціли до пересправ з зарядом Д. Нар Д-ра Болодислава Сроковского і Д-ра Корнилия Сушкевича.

Делегати Бесіди завязали з комісією Д. Н. персправу, а Бесіда була уже готовою заключити умову найму на три роки і платити навіть значчо висшій чинш, під вимінкою, щоб тільки відступлено для руского театру сально Дому народному на час, коли тая зала звичайно стоїть порожню. — Комісія, котра сально на польські і німецькі представлення, на всякі забави, а навіть на трактирєрню охочо відступала, нехотіла однаков єї і за гроші відступити для руского театру. Крім того жадала комісія заключеня умови лиш на один рік з шестинедільним виповідженєм в кождо му часі, те значать, просто заключеня умови лиш на шість тижнів, на що Бесіда очевидно пристати не могла.

Так розбили ся перші персправи угодові. Р. 1872 поновила Бесіда ті персправи і вже адавало ся, що пожадана загода ділом доведеть ся; Бесіда бо приняла в цілости вимінки поставлені єї делегатам через одного із уміркованих членів бувшої комісії Д. Н. крилошанина Жуковского, т. є. вимінки заключеня умови найму на два роки і платежі чиншу річно о 100 зол. висшого. Коли однаков вість о такій готовості Бесіди до злагоди дійшла до комісії Дому Нар. зумили п. п. Павликов і Ковальський ціле діло так повести, що більшість комісії заявила ся против угоді і зачала ставляти Бесіді що раз то дальше і дальше сягаючі жаданя, по часті такі, котрих Бесіда по своїм статутам навіть не могла виповнити.

Між иншим домагано, щоби із Бесіди виключити академиків; противить ся те однак статутам, котрі виключенє раз принятого члена тільки на случай доконаня якого-то нечесного поступку, або неплаченя вкладок призволяють.

Так розбили ся і другі угодові персправи о злую волю членів комісії Д. Н., а до дальших вїже не хотіла комісія і приступати, хотій Бесіда за посередництва декотрих руских послів соймових заявляла готовість до нових персправ. Тимчасом ішов спір судовий своїм ходом і укінчив ся в червню с. р. в першій інстанції на некористь Бесіди. Бесіда віднесла ся до Апеляції, а мимо того на послїдних своїх загальних зборах заявила повново

звою готовість до угоди, котра би ні єї чести ні чести народного стороництва не нарушала.

Про претенсії комісії Д. Н. о які-то давні залежистости не згадавав за той час ніхто; аж на дню 7 (19) липня т. р. вечером появиив ся на Бесіді з триумфуючим лицем „смотрятель Дому Народного“ А. Палюх, з вознім судовим, вручаючи Виділові Бесіди позов совіту Д. Н. о згадану заставлену претенсію 400 зл. і призволенє суду на тимчасове заставниче описанє майна Бесіди за-для забезпеченя тої претенсії.

Яку ціль могло мати виточенє позову о претенсію заставлену, на разі годі було відгадати; — небавом показало ся однак, о що властиво ходить нашим високим політикам і кандидатам на отців Руси.

„Смотритель“ Палюх знаючи так як єго начальники дуже добре, що Бесіді заставничим описом її майна крім шикани нічо не віділяєть ся, першим заходом поспішив до послїдної комнати Бесіди, в котрій звісно зложені були книжки товариства „Просвіти“, і тих то книжок грабежі домагав ся — грабежі „Просвіти“!

Оттак-то о тєе, щоб заграбленєм книжок Народови жерела просвіти залерти, — о спинєнє розпродажі книжок тих заграблених розходило ся злісним фаризеєм, тим, котрі величають ся батьками, просвітителями убогого того Народу!

Лукавий замір не удав ся однак. — Двері до складу „Просвіти“ були зачинені, а возний не мав права їх силою відчиняти. — „Смотритель“ Палюх мусів оттак попристати на заставничому описаню меблів Бесіди, котрі суд оставив в посіданю виділу Бесіди.

Пробуваючи у Львові члени Просвіти, добачивши, що злоба совіту Д. Н. і на мавток їх Товариства хищну руку простирає, зібрали ся і в протягу пів години на власних руках внесли із Бесіди в безпечне місце кільканайцять тисячєй книжок Просвіти, майно товариства, — Народу.

Старі і молоді, люде всяких станів працювали з патріотичним запалом при ратованю народного майна від лютого ворога.

Патріотизмом тим уратований мавток Просвіти.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставрациях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

НОВИНКИ.

— Календар. В неділю: руско-кат.: Павла; римо-кат.: Кароля Вел. — В понеділок: руско-кат.: П. вер. с. Петра; римо-кат.: Францішка.

— Відзначенє заслуженого письменника. Дня 31. грудня м. р. відбули ся в Чернівцях збори буковинського просвітного товариства „Руска Бесіда“, на яких іменовано проф. львів. учит. семінарії женської д-ра Осипа Маковєя почетним членом сего товариства. Про се відзначенє читаємо в звіті із зборів в „Новій Буковині“:

„Так само приладив виділ на збори скромне сьвято в 50. роковини першого друкованого виданя творів соловія Буковини, Юрія Федьковича, якого материяли до житєписи і саму житєпись у 2 обємистих томах зладив власне с. р. проф. др. Осип Маковей. Тому і задля виданя творів другого співака Буковини, Ізидора Воробкевича, яке зладив теж др. Маковей, головний виділ ухвалив одноголосно предложити зборам, щоби іменували проф. дра Осипа Маковєя почесним членом „Рускої Бесіди“, для якої він ще й з особна написав книжочки про Федьковича, Ізидора і Григорія Воробкевичів та й инше зовсім безкористно. (Прийнято оплесками).“

— Засіданє сойму відложено. З огляду на біжучі переговори між представниками руских і польских клубів відложено нинішнє засіданє сойму, на внесок заступника маршалка Експ. Епископа Чеховича, до слїдуячої субо-

Що робимо нині вечером?

Часто чуємо в часі мясниць се питанє. Відповідь проста. Закупити грамофон сьвітової марки ПИШУЧИЙ АНГЕЛИК який перевищає що до якості всі инші подібні виробы. Шумні реклами конкуренційних фірм завели вже неодного, бодістав за дорогі гроші лихий товар.

Одинокий склад грамофонів і плит з пишучим ангеликом у

Йосифа Векслера

у Львові ул. Сикстуска ч. 2, ч. тел. 1560.

В Кракові, ул. Фльоріяньска ч. 25.

Філія в Кракові, ул. Гродзка 71.

Ті грамофони є примінені до новочасної техніки і всіх здобутків на тій області, про що кождий може пересвідчити ся. — Демонстрация без примусу купна. Цінники даром і франсо. — Концертный грамофон разом з 5 плитами с. р. 10 знять коштують 50 К. Всякі плити, крім марки „Ангелик“ і „Зонифон“, куштують по 2 К.

Перерібки патефонів на грамофони ангеликові.

ти, 10. год. перед пол. Внесок Ексц. Епископа попер пос. др. Білінський, вказуючи на нахил до угодовости і уступчивости у обох національних таборах.

— **Порозуміння в справі виборчої реформи.** Є загальне пересвідчене, що небагато дійде до порозуміння в справі виборчої реформи, що було би безперечною заслугою посередництва намісника Божинського і маршалка гр. Баденього. Позавчора пізно вночі — як пише „St. p.“ (ч. 42.) розійшлася в посольських кругах чутка, що по конференціях руских послів з намісником і красивим маршалком шанси успішного порозуміння значно поліпшилися і що заключене формальної угоди є близьким здійсненням.

Вчорашнє засідання провідників польських клубів не відбулося, бо — як доносить „St. p.“ — укр. клуб не відповів на поставлені йому пропозиції.

Вчера о 10. год. перед пол. — як доносить „Діло“ — відбулася президія українського клубу конференцію з віце-маршалком сойму еп. К. Чеховичем, аби поінформувати його про хід дотеперішних переговорів в справі виборчої реформи. О 12. год. в пол. відбулася в справі основ виборчої реформи конференція президії укр. сойм. клубу з намісником Божинським; в конференції взяв участь також і запрошений до участі в нарадах віце-маршалок еп. К. Чехович. Предметом наради були справи, що до яких не прийшло до порозуміння на позавчорашній конференції в намісництві.

— **Шпіони без кінця.** В грудні минулого року оперував в Перемишлі шпion Актентій Яковлович Лученко, а знявши там фотографії з кількох фортів, перенісся до Львова і замешкав в готелі „Вірменський“ під іменем Віктор Градецький, фризьер в Варшаві. Звідси вислав до Росії звіти, знімки і нариса, а о після вибрався до Бродів і там замешкав в готелю Шапіри під іменем Николай Михайлов Кіжняк. Інтелігентний вигляд прибувшого, розтратність, а мав він при собі кілька сот рублів, звернули на нього увагу. Відразу пересвідчено, що не є він фризьером. В його мешканку перевела поліція трусеницю, яка дала надсподіваний вислід. Крім всяких компромітуючих записок найдено у сего „фризьера“ кілька нарисів кріпостей, що до котрих признався він, що се є знімки перемишських фортів, призначені для російського штабу. Виявлено, що також, що правдиве його ім'я є Лученко. Поліція відставила його на самперед до в'язниці в Золочеві, а відтак на домагане генерального штабу відставлено його до в'язниці карного суду у Львові.

— **1600-літні роковини в Христовій Церкві** В Ватикані, як доносить „Czas“ з Риму, роблять великі приготування в цілі торжественного опрацювання 1600-літніх роковин проголошення християнства царем Константіном державною релігією. Константин Великий родився в 274 р. в Нансі в Горішній Мезії (нинішній Ніші в Сербії), вступив в 306. році на римський царський престол і проголосив декретом, виданим в Мілані в 313. році християнську віру державною релігією. Він сам одержав св. хрещення коротко перед своєю смертю в 337 році з рук Св. Отця Сильвестра I.

— **Нещасливі випадки на ловах.** В селі Романівці, тернопільського повіта, лучилася два 22. с. м. така нещаслива пригода: Студент прав, Володимир Цевровський, вертаючи з ловів домі, поставив перед собою поладовану стрільбу з відведеними курками. Внаслідок необережності зачепив одежку курки, а стрільба вистрілила, ранивши Цевровського смертельно. Тяжко раненого перевезено до тернопільського шпиталю, де він небагато скінчив життя. Покійний був щирим українським патріотом і в народнім житті брав все живу участь.

Другий нещасливий випадок в наслідок необережності поведень в оруджам лучився сего вторника в Борку фаленцкім. На лови вибралося ціле товариство з тамошного двора. Після ловів вертали всі санками домі. Між ловцями находився 26-літній матуріст Ів. Кресиво. В дорозі пригадав він собі, що його стрільба ще не виладована. Виладовуючи її, поведився так необережно, що стрільба вистрілила і скалічила його тяжко в рамя і шию. Необережного ловця перевезено сейчас до шпиталю в Кракові, а коли почало йому грати закажене крові, лікарі відтяли йому руку.

— **Оплата цла від декораций.** Російське міністерство скарбу пропонує раді міністрів

домагане, щоби від всіх предметів яких потреба заграпаачним підприємствам театральним, акторам, акробатам і т. д. до представлень в Росії, плачено при ввозі до Росії цло, та щоби при вивозі тих предметів за границю не віддавано оплачуваного цла.

— **Зручне обманство.** З Інсбрука доносять: Оноді около 6. год. вечером прийшов до поштового уряду Інсбрук-Старе місто якийсь незнакомий, перебраний за поштового возного і зажадав видання припадаючої на ту пору частки посилок. На питанні урядника заявив, що його недавно перенесено до Інсбрука з Мерану. Видано йому отже торбу з грішми в сумі 17.180 К., 4 торби з листами, кілька малих пакунків і оден більший пакунок з одежкою. Перебраний поштовою післанець забрав то все на ручний візок і відїхав. Нині виявилось, що се був перебраний обманець.

— **Напад опришків на приходство.** З Завертя доносять: На латинське приходство в селі Хрущобрид напало оноді 6 опришків. Не заставши пароху, повязали службу і забрали значну готівку. Заарештована сторожа пустилася за ними в погоню. В стрілянні, яка вивязала, погнано двоох бандитів, інші утікли. В околиці докрано численних арештовань.

— **Самоубийство в дорозі.** В ул. Зиблікевича всів вчора по 5. год. вечером студент прав Ад. Френкель, син тутешнього адвоката до дорозки ч. 79. і казав себе відвести на ратункову стацію. Коли фіякер доїжджав вже до призначеного місця, рознісся з замкненого воза гук вистрілу. Перестрашений фірман отворив чим скорше двері, але молодець вже лежав без життя. Коло него лежав револьвер і окровавлений візитовий білет, котрий улежав справджене тожсамости самоубийника. Причина самоубийства невідома.

— **Самоубийство дефранданта.** З Монте Карльо доносять, що там відобрав собі життя вистрілом з револьвера Стан. Рихтер, касиєр купецкого банку у Львові. Гуляв він, яке вів неб. Рихтер над свій стан, довело його до великих довгів. Не могучи ніяк вийти з прикраденого фінансового положення в останніх часах, сиреневирив на шкоду згаданого банку більшу готівку і утік зі Львова до Монте Карльо, а програвши все, що мав, відобрав собі життя.

— **Надморська залізниця.** З Н. Йорка доносять: Для 23. с. м. відбулося торжественне відкриття залізничної лінії, яка лучить сушу зі славним з виробу цигар Key-West, що лежить на острові на полудне від півострова Флориди. Щоби сего докранти, треба було побудувати залізничну лінію у довжину 120 кілометрів, над морем, уживаючи за підвалину до мостів кількадесят малих островів, що тягнуться лавцюхом від суші до Key-West. Будова цієї незвичайної залізничної тривала 6 літ і коштувала кільканайцять мільйонів доларів. Довжина цієї залізничної виводить 200 кілометрів.

Оповіді.

— **Репертуар руского народного театру у Львові** (сала „Гвіада“). Початок о 7. год.)

Нині в суботу „Оповіді Гофмана“ опера Оффенбаха.

В веділю і в понеділок „Сонце руїни“ трагедія Вас. Пачовського.

— **50-літній ювілей тов-а „Руска Бесіда“ у Львові.** Програма: Неділя дня 28. січня 1912: I. Година 9:30 рано: Торжественне Богослуження в церкві семінарській у Львові (ул. Коперника 36) відправить Всч. Пр. О. мітра Л. Туркевич з асистую. Хор Вп. питомців. — II. Година 10:30 рано: Панахида за померших членів товариства. Вступ тільки за оказанем карт. — III. Година 11-та рано: Сьвяточний поранок в салі „Народного Дому“ (ул. Театральна) з ось такою програмою: 1. „На прю“ М. Лисенка, хор муж. тов. „Бандурист“ під батуту Вп. Артимовича. 2. Вступну річ виголосить голова „Бесіди“ надрачник Шехович. 3. Привітні промови делегатів і відчитане привітних писем. 4. Сольо скрипкове Вп. Ев. Перфецького: а) Чайковський: Серенада меланхолійна. б) Hubay: Hejre-Kati. Супровід Вп. Білецька. 5. Мішавий хор тов. „Львівський Бояр“ під батуту д-ра Волошина: а) „За сонцем хмаронька“, б) „Чом річенько домашня“. 6. Сольо-спів Вп. п. Філомени Лопатинської, супровід Вп. Я. Вінцовського. 7. Оркестральний Кругож муз. тов. ім. М. Лисенка відіграє: Mendelssohn: Ruy-Blas. Ouverture. — Вступ вільний за оказанем карт. — Добровільні датки на „Рідну Школу“. — IV. Година 1-ша в полудни: Загальна фотографія усіх членів тов. „Руска Бесіда“ у Львові — в салі „Народно-

го Дому“. (Поодинокий примірник 3 К. Замовляти можна в товаристві — Ринок 10. на ліст, там зложено). — V. Година 3:30 з полудня: Театральне представлення „Наталка Полтавка“ в салі „Gwiazda“ (ул. Францішканська) відіграють члени людского театру у Львові. Ціни місць на афішах. — VI. Година 7. вечером: „Сонце руїни“ штука д-ра В. Пачовського, нагороджена I-шою премією на конкурс кр. виділу в р. 1911., відіграють в перше члени руско-народного театру під дирекцією Й. Стадника, в салі „Gwiazda“. Ціни місць на афішах. — VII. Година 9:30 вечером: Спільний комерс в саях реставраційних „Народної Гостиниці“. Вступ за оказанем карти, іда після цінника.

— **Товариство „Дністер“** прийме зараз кількох дістарів з гарним, виробленим і четким каліграфічним письмом і одного молодого хлопця до послуги. Зголошення лише письменно з долученем свідочств, проби письма і опису життя треба вносити до Дирекції „Дністра“ у Львові ул. Руска 20.

— **3 Перемишля.** Філія тов. укр. наукових викладів ім. Петра Могили уладжує в салі „Руского Інститута для дівчат“ в Перемишлі отсі виклади: 28. січня: Іван Труш, артист маляр: „Штука, критики і суспільність“; 4. лютого: проф. Маркіян Терлецький: „Географія України“; 11. лютого: проф. Філарет Колесса: „Українські народні думи та їх музична форма“; 18. лютого: проф. Осип Лісевич: „Ледова епоха“. — Вступ на салю: для сидячих 20 с, для стоячих 10 с. Початок о год. 5. по полудни. — Виділ.

Наука, умілість і письменство.

— **3 руского народного театру.** Не без зацікавлення спішила львівська руска публіка на вчорашню виставу драми Л. Толстого „Живий труп“. Хто бачив виставу цієї драми у міських театрах серед незрівняно красивих сценічних умовин, може після вчорашнього дебюту нашого театру спокійно скинути з грудей камінь сумніву і здоволенням відтхнути о скільки ходить о артистичну рівень продукції наших артистів. Технічна сторона вистави, треба з натиском піднести, таки не без похвалок, щоби не довго розводити ся, вкажемо на циганську капелю. Циганською була она хіба по назві і, коли можна так висловитись, „циганським“ поведенню, бо зрештою ся мнима циганська капеля нагадувала нам першу ліпшу „музичну“ дружину з львівських нічних „Орфейв“. Се впадає в очи кождому, що бував вже на виставах „Живого трупа“ в польських театрах і бачив „живого“ цигана на відрі природи...

Гр. Л. Толстой єй — такі, що приписують авторство „Живого трупа“ кому иншому — мусів, справді, глибоко відчувати недомогання і болі людської душі і нинішнього суспільного життя, пишучи „Живого трупа“. Ліза Андреевна (п-ні Стаднікова), що змалку вже кохала ся з Віктором Кареніном, виходить заміж за Федора Протасова, який не міг не знати про любов своєї жінки (але любов чисту, ідеальну) до Кареніна. Заздрість о жінку доводить его до „алькоголю“, розлуки з жінкою, а вкінці до відіграння страшної трагікомедії: не могучи зважити ся на підписане роздогового акту, перекидає ся Протасов за намовою циганки Маші (п. Рубчакова), по приміру героя із романа „Что дѣлать?“ — в „живого трупа“. Пише прощальні листи, кидає свій одяг на беріг ріки, наводнячи підозріне, що втопив ся, а сам втікає з Машою на біду, та нужду. Вейоставляє в тім пересвідченню, що Протасов попрацав земні падоли, навіть Ліза в хвилюваню бачить в видобутій з ріки тілі якогось нещасливця — свого мужа. Ліза і Каренін побирають ся. Між тим стають на дорозі тайни „добри люди“; — приятель Протасова, в якого присутності звирив ся він в загадкою свого життя, мішає в се діло поліцію, а вкінці суд і виявляється, що Протасов, — се „живий труп“. Не хотіючи стояти на дорозі щастю Лізі і Кареніна відібрає собі сей чесний „дивак“ в передсінку судової салі жите, порішаючи своїм щастем судьбу других рівнож чесних людей.

В „Руслані“ були вже друковані у фейлетонах замітки що до „Живого трупа“ — цікавих відслідко до сих обширніших заміток, печатаних в чч. 232. і 233. мин. року.

Коли би оцінювати гру артистів навіть найбезгляднійше, то треба признати, що була она вповні вдоволяюча. Особливо п. Стадні-

кова, п. Осиповича, а й сам герой драми п. Розеуда можуть вдоволити свою грою й найвибагливіших критиків. П. Рубчакова вічно молода (на сцені) пестлива нагадує собою вірно давні „добрі“ часи. П. Рубчак, п. Мароход, п. Юрчак і інші держуть ся на педесталі своєї опії а для чоловіка, що привик до нашого театру, здає ся, не дав би ся він подумати без сих артистів. П. Рубчак, п. Юрчак... сїж імена на устах навіть дітей, що бувають на виставах нашого театру. Загалом — артистичним дарунком наших жреців штуки публіка вдоволена, що проявляє ся хоч би й численною фреквенцією. — С.

— **Нова часопись „Підгірський Дзвін“** почала виходити двічі місячно в Сяноці під редакцією п. Осипа Шпитка. Яко видавець підписана п-ні Евгенія Франчук. Редакція поставила собі задачу просвічення Лемківщини і поборювання москвофільства.

Олександр Барвінський.

Додаток до „Споминів з мого життя“.

Листи П. Куліша, писані до мене.

XLV.

1876. апр. 21.
Мотронівка

Галичина Ваша, любий друже Олександр, се забуток України могилянських часів. Серед німецької цивілізації повіство багато вдержало традиційно того, що було тоді в Києві і по всій Україні. Историк і романист довго ще користувати муть ся окаменілою епохою української унітчини: що бачимо тепер у підгірської руси. Оце ж и не дивуюсь, що Млаку Данила ззілиб клерикали за Розмову на тому світі. Печатати її брошюркою чи „метеликом“ (як гарно звуть сі книжочки кияне) не маю охоти. Коли ж сподівались би Ви, що заробите якого гульдена в прискриночок, пустивши по Галичині віршованого метелика, то про-мене печатайте. Тільки назва нехай буде така: Розмова на тому світі, а підслухав її и т. д.

З катерининської старосвіщини написалося уже 100 аркушів, та не знаю, чи підійде й се в лад, бо мотиви реформаційні. Ну, та вже писатиму, докиль допишеть ся. Тема широка, неввобгасть ся в повість, а буде щось на кшталт историчного романа. И в нас не можна буде, через попіл, такого напечатати. А все таки допишу до кінця.

Се Ви добре зрозуміли, що єдиний спосіб увести в практичне життя руську мову дає українщина, та не поривайте очей на наших письменників, що вони вам допоможуть виконати наукові термини — коли що можна взяти з московської наукової термінології, брав сміло: бо її вироблено за приводом українських людей, котрі не так-то потурали московському смаку, а придержувались хіба церковщини вкупі з москалями. Сама вже мова одрізнити зачеплене з московської наукової термінології слово од великорущини. Зазирнули б Ви в славянську граматку Мелетія Смотрицького. Не думав и не гадав він про Москву; компоновув термини перед лицем польщизни, так само як тепер Галичане а Москва прийняла его, прийняли й славяне до самої Дальмації. Ломоносов учив ся в могилянському колежумі і під его надихом працював над термінологією наук природно-математичних. Оце ж ми, раз поковавши термини, заходились тепер знов з того ж самого матеріалу ковати. Мусите остерегатись, щоб не були новосковані термини загадками и московцям и українцям. Не добре й те, як галицький учень переучувати меть ся вдруге термінології, взявшись за московську наукову книгу. Сміх и горе з підгірським уламком руського миру! Рятувати его москвофільною не дадуть Ваші власті, напосні польщизною або й природні урядники ляхи; рятувати українщиною — неспромога; а перевернутись на ляхів — гірко й думати.

Нехай вам, русинам, руська доля щастить, що якось не дали зробити з підгірської Руси нову Польщу. Нам українцям нізвідкіля взяти могутцї побудки до ковання термінології, бо маємо її готову про свою розумову нужду. Перше жахались наши помоскалитись; тепер прийшли до того, щоб у московському елементі зайняти центральну по-

зицію и регулювати весь руський мир, що до народности, яко завоюватели своєї рідної землі у чужоземній польській культурі. Такі люди, що писали и пишуть по українськи, покидають більше та більше думку, що українщина встоїть перед силою великоруського елемента. Думають, що вона допоможе тільки захотити селян до читання книжок, та й годі. Звичайно годуватись пищею духа людського, селяне перейдуть самі собою до книжок великоруських, котрі безпосередньо вельми туго приймають ся по Україні. А як би школи по селах були добрі (се вельми трудна річ для Росії), так и мимо українщини пішов би наш селянин з темряви до просвіти. От воно що! Так ви собі й міркуйте, що в а м русинам робити з наукою и беллетристикою.

Про мене як знаєте, таки звеличайте альманах буковинський; тільки руська хата и руська нива, сі назви поробились уже тривалі. „Руську мову“ тільки її репрезентує сей альманах; тільки в тім и сила его, що він руську мовою писаний. Рущина то, яко collectivum, и бореть ся за те, щоб її не зникнути. Один хоче, щоб панувала в Буковині німецьчина, другий — румунщина, и т. д. а русини озвались: ні, нехай буде рущина! Альманах ваш, се крик людей, котрих додують чужоземці на їх рідній землі, котрою не вміли вони користуватись самі ще й за Данила Галицького. Ну, та як назвете, так и добре буде, аби швидче печатали.

Докіль ми печатались тільки українщиною, дак подавали наші молодіжці самі тільки поетичні образи и мрії. Як же в Основі почали печататись двома мовами, діло пішло спорніш. Почали наші не тільки виобразно, та й розум задовольняти. Так и Галичина вертїтиметь ся в тісноті, докіль учитиметь ся з самих тільки українських творів. Вони ж до того, що бувають часом вельми односторонні, а часом идуть навпаки історії. Українщина виробила собі таку історію, котрої ніколи не було. Оце ж треба з сього манівця вертатись на великий шлях, котрим йшло народне життя від найдавніших часів. Знаю, що в Вас багато людей, котрі так думають, як ми думали на початку сього діла. Одно другому не шкодить, а помагає. Колиб я й сам перереложив українською мовою своє писання, то й тим би себе не задовольнив. Яке ж воно вийде коли ваші русини зроблять переклад? Сам себе не познаю тоді в альманасі. Тим же то нехай так печатають, як я пописав. Колиж навернеть ся така тема, що лучче писати українщиною ніж московщиною, тоді и сам я напишу по українськи. Та й не годять ся такі пробалять перекладами. Вони стиряють з української мови оригінальність, и литература сим робом не піде ні ступня наперед. Така моя думка, а Ви чуйте як знаєте. Може, я й помилюсь.

Drang nach Osten не здаєть ся міні ділом страшним. З русина німця не буде, а поляк з його був би як раз. Колиб у Чорніцях був польський університет, се була б велика шкода для рущини. Німець тільки вчитиме краще, ніж би учили русинські професори, а рущина йому не по силам, щоб замістити її німецькою, бо вельми одрізняєть ся. Польщина ж не давала вам, русинам, ити своєю дорогою з давніх давен. Тим би треба в Чорніцях давати підмогу не одній українщині, а також и московщині. Котора мова виробить ся и станеть ся колись там народною — віхто не скаже, а тільки обидві вони однаково не дадуть ширитись польщизні. Буковина — се вам, галичанам, друга Україна. Що ляхи задушили колись на Волині и всюди по своїх ближчих займищах, те зацілюсь и ожило на козацькій Україні, так само й тепер. Скільки ви ні вивнались посеред своєї Русі, не здохли ви перемогти польщизни. У Буковині її переможете. Там вона слабосильна. Там и інші елементи не мають давнього кореня. Тільки не змагайтесь из московщиною. Нехай вона робить, що зможе; а ви русини, робіте з українщиною, що зможете. Силу свою не на те мусите тратити, щоб не закоренилась у Буковині московщина а вате, щоб не заниділа серед румун на німців рущина. А рущини стільки ж у московському, скільки и в українському елементі. Думаю, що Ваші Воробкевичі не озиратимуть ся в Буковину на ляхів, так як галичане озирать ся в своїх писаннях. Так тільки думую, бо не знаю, як там стоять речі. Літератори галиць-

кі підневільні панам и прелатам, через те пишуть и печатають з оглядкою. Коли в Буковині мусять Воробкевичі озиратись тільки на німця, то се не таке лихо, як озиратись на ляха. У моїм оповіданні про Галицьку часті руського миру показав, як руська народність перебула найважчий для неї натовп чужоземців у Галичину, та й зосталась сама собою аж до нашого часу. Тепер вона мизерна, та ба! одна вона має за собою хлібороба з его рускими симпатіями и антипатіями. На сій підставі можна будувати руську будучину. Оцеж и будуйте її в Буковині, коли нічого не вдієте в Галичині. Sapienti sat. Як назвете альманах? Чи не назвати б его Рущина? *)

*) Лист без підпису. — Ол. Б.

Телеграми

з дня 27. січня.

Відень. (ТКБ). По вислуханню звичайних звітів привняв вчера цісар на послуханню в замку в Шенбруні першого шефа секції в міністерстві заграничних справ Міллера.

Відень. „Die Zeit“, обговорюючи увязнене 14 турецьких подорожних з парохода австрійського Льюйда „Bregenz“, вказує на обставину, що Агенція Стефанього з такою певністю твердить, що сї подорожні були вояками. Дирекція Льюйда від початку війни наказує своїм капітанам, щоби до кораблів не брали ніяких подорожних в іскових турецьких, можна отже прийняти за певну річ, що капітани під тим зглядом точно перестерігають приписів.

Розуміє ся, коли би показало ся, що подорожні були турецькими офіцерами, то на основі міжнародних прав не могла би Австрія запротестувати проти поступованя Італійців. Здає ся однак — пише „Die Zeit“ — що ся подія є під політичним оглядом більше інтересною. Італія старає ся мабуть робити великодержавам труднощі и неприємності, щоби наклонити їх до скоршої інтервенції, а при тій конференції, яка з тої причини мусить послідувати, бажала би Італія запевнити собі з гори якісь уступки.

Петербург. (Пет. Ар.). Цар и цариця прийняли вчера в Александрійській палаті в Царській Селі англійську депутацію.

Петербург. За поміщене в одній часописі статі проти двірських кругів засуджено письменника Королека на два тижні в'язниці.

Берлін. Як доносять з Атен, землетрясення на грецьких островах було дуже сильне. В Аргостолі на Кефалонії найдено 30 трупів. Страта в матеріалах вносьть поверх 3 міль. франків.

Атени. (ТКБ). На основі вістий, які одержало правительство про землетрясення на Кефалонії, шкоди заподіяні землетрясенням є значні. Кілька місцевин знищених, 8 осіб убитих, 2 покалічені. Землетрясення поновляє ся дальше.

Лондон. Англія почала вчера будову нового корабля, котрий буде більший від дотепершніх дреднаутів, обем его буде вносити 27 тисяч тон.

Лісбона. Вчера прийшло до кровавої стрічі робітників з поліцією. Візване військо ужило оружя. Кількох робітників застрілено. В Лісбоні побуюють ся генерального страйку.

Царгород. (ТКБ.) Надійшла урядова вістка, що п'ять італійських воєнних кораблів острілювало Зуара. Віддано 1000 стрілів. Місто и касарні дуже ушкоджені.

Царгород. (ТКБ). На основі урядових доносень з турецького жерела Італійці бомбардували дві пристани коло Дерни, а іменю Ліоль и Сулейма и намагали ся висадити на беріг військо. Сю пробу розбив опір Турків и Арабів.

Рим. (Ар. Стефанього). З Массави (остров на Червонім морю) доносять: „Vulturno“ прибув ту з 26 турецькими вояками, котрих спіймано на кораблях „Africa“ и „Bregenz“. На кораблі „Africa“ було двоє вахмайстрів и 10 капралів, на „Bregenz“ находив ся майор артилерії, котрий дня 2. жовтня м. р. як командант форта Годейда казав острілювати корабель „Vulturno“, а дальше було там 3 капітанів, 2 підфіцірів и 8 капралів.

40
**АМЕРИКИ
КАНАДИ**

найліпше перевозить

Лінія Кунарда

у ЛЬВОВІ ул. Городецька 99.

Ціна переїзду кораблем 200 корон за дорослі особи разом з поголовним податком, а 110 К за діти понизше 12 літ з погол. подат.

Уважаєте на ч. 99.

ВІДІЗД З ПОРТІВ:

Каронія з Рєки (Фюме) 1. лютого 1912.

Франконія з Рєки 14. лютого.

Ультонія з Рєки 21. лютого.

З ЛІВЕРПОЛЮ:

Найскорші и найвеличавіші па роходи на світі:

Люзітанія, дня, 17/2, 9/3, 30/3.

Мавританія, 2/3, 2 1/3, 13/4 1912.

Асекуруйте своє майхо від огню

в „Дністрі“!

Кожний Русин повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страти, бо достаток одиниці то добробит цілого народу.

Дий Русин повинен асекуровати ся тільки в руській товаристві взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“

Нема жадного иншого руського товариства асекураційного, тільки один „ДНІСТЕР“

„ДНІСТЕР“ рахує найдешевші оплати за обезпечення селянських будинків.

„ДНІСТЕР“ звертає кождорічний чистий зиск своїм членам; на рік 1911 вносьть зворот 10%.

„ДНІСТЕР“ оцінює та виплачує шкоди по огни скоро и ретельно, а до комісії запрошує все двоє господарів на оцінювання.

„ДНІСТЕР“ дає підмоги руським школам и бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „ДНІСТРІ“ можуть дістати позичку у всіх великих банках и в Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ вносьть з кінцем 1910 року 3,052.250 корон.

„ДНІСТЕР“ приймає обезпечення на житє у всіх догідних комбінаціях (на дожитє, посмертні капітали, посаги, ренти).

В „ДНІСТРІ“ можна обезпечити від крадіжк з вломом движимости всякого рода, а товариства кредитові готівку, цінні папери и векслі за дешевою оплатою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові, у власнім домі ул. Руська ч. 20.

Розклад їзди залізниць у Львові.

Відїзд з Головного двірця до:

Приїзд на Головний дворець:

рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі		рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
3:40	8:22*	2:45*	7:00*	11:11	Козаова	5:50	9:00*	—	5:48	9:50
—	8:45	6:05	7:30	12:35*	Кракора	7:30	10:15	1:30*	8:25*	2:22*
—	—	5:46	—	—	Мшани	—	—	—	7:15	—
—	—	3:50	—	—	Ряше а	—	—	1:10	5:40	—
6:15	10:40	2:18*	8:46	11:13	Підволочиск	7:20	11:55	2:10*	—	10:30
—	—	2:35	8:38*	—	Красного	—	8:08*	—	10:10	—
6:00	9:15*	2:20*	—	10:48	Чернівців	8:05	—	2:05*	—	9:34
—	9:37	—	—	2:50*	Чернівців	—	—	5:52	6:26*	12:05
—	—	3:05	—	—	Станіславова	—	10:25	—	—	—
—	—	—	6:29	—	Коломиї	5:45	—	—	—	—
6:00	—	1:45	6:50	11:25	Стори	7:28	11:40	6:45	—	11:00
7:30	—	1:45	6:50	—	Лавочного	7:28	11:40	4:25	—	11:00
6:35	9:05	3:40	—	10:40	Самбора	8:00	9:58	1:40	9:00	—
35	—	2:28	7:49	11:35*	Рави р. Брухович	7:33	—	1:26	8:00	—
6:06	7:22	—	—	11:35*	Брухович	—	—	—	—	—
8:20	—	—	—	6:00	Яворова, Янова	8:15	—	4:30	—	—
8:28	—	—	6:16	—	Підгайців	—	11:15	—	10:20	—
5:58	—	—	6:16	—	Винників	—	11:15	—	10:20	12:16*
5:50	—	2:50	—	—	Стоянова	—	10:04	—	6:30	—

Відїзд з Підзамча до:

Приїзд на Підзамче з:

6:30	11:01	2:33	9:09	11:33		7:01	11:3	1:55*	—	10:13
—	—	2:52	8:51*	—	Підволочиск	—	7:49*	—	5:16	—
6:12	—	—	6:30	—	Красного	—	10:54	—	8:52	—
6:12	—	1:30	6:30	10:40*	Підгайців	7:26	10:54	6:24	9:57	12:00*
8:12	—	—	5:38	—	Винників	9:42	—	6:11	9:57	—
—	—	—	—	—	Стоянова	—	—	—	—	—

Відїзд з Личакова до:

Приїзд на Личаків з:

6:31	—	—	6:51	—	Підгайців	—	10:36	—	9:36	—
6:31	—	1:49	6:51	—	Винник	7:08	10:36	6:06	9:36	11:43

* поспішний поїзд. поїзд поки що не їздить. Е лише в неділі, К в суботі и неділі.